

ความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่น
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
Stress and Coping Behaviors among Adolescents in
the Observation and Protection Center

จिरกุล ครอบสอน,* พย.ม.
นุจรี ไชยมงคล,** Ph.D.

Chirakun Khrobsorn,* M.N.S.
Nujjaree Chaimongkol,** Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบบรรยายเชิงหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเครียด พฤติกรรมการเผชิญความเครียด และความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายและแบบโควต้า เป็นวัยรุ่นอายุ 11-18 ปี ที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 110 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเครียดสวนปรุง และแบบวัดพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของจาโลวิก มีค่าอัลฟ่าครอนบาค เท่ากับ .90 และ .85 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความเครียดเฉลี่ยเท่ากับ 50.96 ($S.D. = 13.07$) และส่วนมากมีความเครียดอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 54.5)

คะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 112.46 ($S.D. = 14.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการจัดการกับปัญหาเท่ากับ 43.89 ($S.D. = 6.47$) ด้านการจัดการกับอารมณ์เท่ากับ 25.74 ($S.D. = 5.08$) และด้านการจัดการปัญหาทางอ้อมเท่ากับ 42.84 ($S.D. = 6.12$) ความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .463, p < .001$) และความเครียดมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดทั้งสามด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .241, p < .05, r = .562, p < .001$ และ $r = .397, p < .001$, ตามลำดับ) วัยรุ่นหญิงมีความเครียดสูงกว่าวัยรุ่นชาย ($t = -2.269, p < .05$) วัยรุ่นที่อยู่ในสถานพินิจ 90 วันหรือน้อยกว่า มีความเครียดมากกว่าวัยรุ่นที่อยู่นานกว่า 90 วัน ($t = 2.976, p < .01$) และพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นที่มีการศึกษาระดับมัธยมต้นหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต่ำกว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษาระดับประถม ($d = -9.217, p < .01$) อย่างไม่กี่ อายุ ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

* อาจารย์ กลุ่มวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** รองศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ทางสถิติ ($p > .05$)

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า พยาบาลหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพวัยรุ่นที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรจัดกิจกรรมเพื่อลดความเครียด และส่งเสริมการมีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : ความเครียด พฤติกรรมการเผชิญความเครียด วัยรุ่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

Abstract

The purposes of this descriptive correlational research were to examine stress and coping behaviors, and determine relationships between stress and coping behaviors of adolescents in the Observation and Protection Center. Simple random sampling and quota were used to recruit 110 adolescents aged 11-18 years admitted in the Observation and Protection Center in Chon Buri province. Data were collected during May, 2011. Research instruments included the demographic questionnaire, the Suanprung Stress Test, and the Jalowice's scale of coping behaviors. Their Cronbach's alpha coefficients were .90 and .85, respectively. Data analyses included frequency, percent, mean, standard deviation, range, Pearson's correlation, t-test and one-way ANOVA.

Results revealed that the sample had mean stress's score of 50.96 ($S.D. = 13.07$). Most of the sample had high stress level (54.5 %). Mean total coping behaviors' score was 112.46 ($S.D. = 14.78$). When considering mean scores of each dimension, problem focus coping was 43.89 ($S.D. = 6.47$), emotional focus coping was 25.74

($S.D. = 5.08$), and palliative coping was 42.84 ($S.D. = 6.12$). There was a positively significant correlation between stress and coping behavior ($r = .463, p < .001$). Moreover, there was a positively significant correlation between stress and each of coping behaviors' dimension ($r = .241, p < .05, r = .562, p < .001$ and $r = .397, p < .001$, respectively). Girls had higher stress than boys ($t = -2.269, p < .05$). The sample who were admitted in the Observation and Protection Center 90 days or less had more stress than those with longer than 90 days ($t = 2.976, p < .01$). The sample with high school or vocational education had better coping behaviors than those with secondary school education ($d = -9.217, p < .01$). However, there were no significantly differences of coping behaviors among the sample's age, duration and number of time admitted in the Observation and Protection Center ($p > .05$).

These findings suggest that nursing staffs who work with adolescents in the Observation and Protection Center should plan an intervention to help decrease stress and further promote appropriated their coping behaviors.

Key words : Stress, coping behaviors, adolescents, the Observation and Protection Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่น อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10-19 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ และอารมณ์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ (World Health Organization [WHO], 2011) ร่างกายมีการเจริญเติบโตทางด้าน

ความสูง น้ำหนัก และลักษณะทางเพศมีอิทธิพลทางเพศอย่างสมบูรณ์และพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์ได้ ด้านสติปัญญาที่มีความคิดในเชิงนามธรรมมากขึ้น ส่วนด้านสังคมและอารมณ์ วัยรุ่นมีการพึ่งพาตนเองมากขึ้น ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน และคนอื่นๆ ในสังคม (Santrock, 2001) จึงกล่าวได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่สำคัญของชีวิต การเปลี่ยนแปลงของครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว วัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นมีความเครียด และบางครั้งไม่สามารถปรับตัวให้เผชิญกับปัญหาในชีวิตที่เกิดขึ้น จึงแสวงหาทางออกด้วยการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ กระทำสิ่งที่อาจนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเอง ครอบครัว และสังคม หรืออาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย (วินัดดา ปิยะศิลป์, 2546) และวัยรุ่นบางคนมีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้วยการกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย พบว่า วัยรุ่นกระทำความผิด เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา และทำตามเพื่อนๆ ในกลุ่ม รวมทั้งกระทำด้วยความสนุกสนาน ตึกคะนอง (สราวุธ สอนสนาม, 2548)

วัยรุ่นที่กระทำความผิด หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต้องถูกส่งตัวเข้าอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของชีวิต จากสถิติของกรมพินิจ พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีมีแนวโน้มสูงขึ้น (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552) ลักษณะการกระทำความผิด ได้แก่ การลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้วัยรุ่นนั้นต้องเข้ามาอยู่ในสถานพินิจ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นในสถานพินิจ เกิดความเครียด เช่น การสูญเสียอิสรภาพ อยู่ในสภาพแวดล้อม สังคม และที่อยู่อาศัยแตกต่างไปจากเดิม ต้องถูกแยกห่างออกจากกลุ่มเพื่อน และสมาชิกในครอบครัว ในขณะที่ต้องอยู่ร่วมกับคนแปลกหน้า

ภายใต้กฎระเบียบที่เข้มงวดของสถานพินิจ รวมทั้งต้องปรับตัวในสภาพแวดล้อมใหม่ ล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดเพิ่มมากขึ้น

ความเครียดเป็นสิ่งที่บุคคลไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นความกดดันจากสิ่งเร้าภายนอกและภายในที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน ภาวะที่ร่างกายและจิตใจตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มาคุกคาม ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อต่อต้านการคุกคามจากสิ่งเร้า โดยมีการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมเพื่อให้ความเครียดลดลงและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข นั่นคือการแสดงพฤติกรรมการเผชิญความเครียด ซึ่ง Lazarus และ Folkman (1984) ได้ให้ความหมายของการเผชิญความเครียดว่า เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเมื่อเผชิญกับสิ่งที่มาคุกคามหรือปัญหาที่เกิดขึ้น และใช้ในการจัดการกับความต้องการของร่างกาย ทั้งภายในและภายนอกของบุคคล พฤติกรรมนี้จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา เมื่อบุคคลถูกคุกคามจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ทำให้บุคคลมีการปรับตัวและการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดภาวะดุลยภาพตามเดิม มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และพฤติกรรมต่างๆ

จากการทบทวนวรรณกรรม มีการศึกษาความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่น รวมทั้งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมเผชิญความเครียดในกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่พบการศึกษาความเครียดและการเผชิญความเครียดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นในสถานพินิจ ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและกระทำผิดกฎหมาย ในการศึกษาความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในครั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้จะ

สามารถนำใช้เป็นข้อมูลเพื่อจัดกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อลดความเครียด และส่งเสริมให้วัยรุ่นในสถานพินิจฯ มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ
4. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ ตามความแตกต่างของ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาและจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจฯ และการใช้สารเสพติด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ใช้แนวคิดความเครียดและการเผชิญความเครียดของ Lazarus และ Folkman (1984) เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย Lazarus และ Folkman กล่าวว่าเมื่อบุคคลเกิดความเครียด จะมีการเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่อาจเหมือนหรือแตกต่างกันได้ การตัดสินใจความเครียดของบุคคลจะผ่านกระบวนการประเมินโดยใช้สติปัญญา การรับรู้ที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากประสบการณ์ และพัฒนาการทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน ในการจำแนกการรับรู้สถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ว่าเป็นอันตราย ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และเมื่อบุคคลประเมินสถานการณ์นั้นว่าเป็นความเครียดก็จะใช้การปรับตัวโดยการแสดงพฤติกรรมการเผชิญความเครียด แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ (Jalowice, 1988) ได้แก่ พฤติกรรมการเผชิญความเครียดแบบ

การจัดการกับปัญหา (confrontive coping) พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์ (emotive coping) และพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการแก้ไขปัญหาด้านอ้อม (palliative coping) การศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างคือ วัยรุ่นในสถานพินิจฯ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน เมื่อมีความเครียดที่ต้องอยู่ในสถานพินิจฯ ก็จะแสดงพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในลักษณะต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้านดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบบรรยายเชิงหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research)

ประชากรคือ วัยรุ่นในสถานพินิจฯ ในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 282 คน ชาย 254 คน หญิง 28 คน และกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติดังนี้

1. วัยรุ่นชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 11-18 ปี
2. สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้
3. ยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
4. เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ปกครองตามกฎหมาย

อนุญาตและยินยอมให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้นิยามของ Bartlett, Kotlik, และ Higgins (2001) โดยกำหนดค่า Margin of error = .03, $\alpha = .05$ และค่า $t = 1.96$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 ราย

เลือกกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงทุกคนที่มีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดแบบโควตา ในช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 25 ราย (3 ราย เป็นบุคคลต่างดาว) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ใช้การจับสลากแบบไม่คืนที่จากรายชื่อวัยรุ่นชายที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 85 ราย รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 ราย

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี เป็นสถานแรกรับเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมและกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมาย ลักษณะเป็นตึก 2 ตึก แยกกันระหว่างหญิงและชาย ซึ่งเรียกว่าหอนอน คือ หอชายและหอหญิง หอหญิงมีขนาดเล็กกว่า ชั้นล่างของหอชายและหญิงลักษณะเป็นโถงโล่ง ใช้เพื่อการจัดกิจกรรมต่างๆ หอชายมีโรงอาหารแยกจากหอนอนที่อยู่ใกล้ๆ กัน มีห้องพยาบาล และห้องสำหรับฝึกอาชีพ กลุ่มตัวอย่างผู้ชายใช้บริเวณโรงอาหารเป็นสถานที่สำหรับการตอบแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงใช้บริเวณโถงชั้นล่างของหอหญิงเป็นสถานที่สำหรับการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ร่วมกับข้อมูลได้จากแฟ้มประวัติฯ ได้แก่ เพศ วันเดือนปีเกิด อายุ การศึกษา วันแรกที่รับไว้ในสถานพินิจฯ ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ จนถึงวันที่เก็บข้อมูล จำนวนครั้งที่เคยเข้าอยู่ในสถานพินิจฯ ภาวะสุขภาพทั่วไป การเคยมีเพศสัมพันธ์ และการเคยใช้สารเสพติด

2. แบบสอบถามความเครียด ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดความเครียดสวนปรุง (Suanprung Stress Test -20 [SPST-20]) ของสุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ (2540) ซึ่งพัฒนามาจากกรอบแนวคิดของ Lazarus และ Folkman (1984) และ Selye (1978) มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ให้คะแนนตามความบ่อย

ครั้งของความรู้สึกนึกคิดต่อสถานการณ์ คะแนน 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกน้อยที่สุด จนถึงคะแนน 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกมากที่สุด คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 20-100 คะแนน นอกจากสามารถแปลผลคะแนนความเครียดเป็น 4 ระดับ คือ < 25 คะแนน = ระดับต่ำ, 25-42 คะแนน = ระดับปานกลาง, > 42-62 คะแนน = ระดับสูง และ > 62 คะแนน = ระดับรุนแรง (สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ, 2540) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) เท่ากับ .90

3. แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียด ผู้วิจัยนำมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียดของดาร์เรตัน บานดี (2549) ซึ่งแปลและดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียดของ Malowice (1988) มีจำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียด 3 ด้าน คือด้านการจัดการกับปัญหา (13 ข้อ) ด้านการจัดการกับอารมณ์ (9 ข้อ) และด้านการจัดการกับปัญหาทางอ้อม (14 ข้อ) ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 ให้คะแนนตามความบ่อยครั้งของการใช้พฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียด คะแนน 1 หมายถึงไม่เคยหรือแทบไม่ใช้พฤติกรรมนั้นเลย จนถึง คะแนน 5 หมายถึงใช้พฤติกรรมนั้นเป็นประจำ คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 36-180 คะแนน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 ราย ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient, α) เท่ากับ .85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังจากที่โครงร่างวิจัยได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวม

ข้อมูล ณ สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเข้าพบ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ จังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็กและวัยรุ่น เพื่อแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ขอความร่วมมือและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้ปกครองของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ ตามกฎหมาย

ต่อจากนั้นสำรวจและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติและวิธีที่กำหนด ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างโดยการแนะนำตัวเอง อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยและขอความร่วมมือ รวมทั้งการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามจนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด จำนวนทั้งหมด 3 ชุด คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความเครียด และแบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญความเครียด ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

สถานที่ทำแบบสอบถามใช้พื้นที่ส่วนของโรงอาหาร โดยผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ อยู่ในบริเวณที่กลุ่มตัวอย่างสามารถมองเห็นและเรียกเพื่อสอบถามได้ หากมีข้อสงสัยในการตอบแบบสอบถามหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย

2. คะแนนความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียด วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ทั้งคะแนนรวมและคะแนนรายด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดทั้งคะแนนโดยรวมและแยกรายด้าน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficients)

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดตามความแตกต่างของ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาและจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจฯ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการใช้สารเสพติด วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) เมื่อเปรียบเทียบ 2 กลุ่มและใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 110 คน อายุเฉลี่ย 16.86 ปี (*S.D.* = 1.11) ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ เฉลี่ย 75.1 วัน (*S.D.* = 53.03) ส่วนมากเป็นเพศชาย (ร้อยละ 77.3) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69.1 เข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ เป็นครั้งแรก ร้อยละ 50.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. รองลงมาจบชั้นประถมศึกษาจำนวน (ร้อยละ 41.8) ส่วนมากเคยสูบบุหรี่ (ร้อยละ 88.2) เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 85.5) และเคยใช้สารเสพติด (ร้อยละ 71.8)

2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความเครียดเฉลี่ยเท่ากับ 50.96 (*S.D.* = 13.07) ส่วนมาก (ร้อยละ 54.5) มีความเครียดอยู่ในระดับสูง และรองลงมามีความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 26.4) คะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดโดยรวม เฉลี่ยเท่ากับ

112.46 (*S.D.* = 14.78) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า (*S.D.* = 5.08) และ ด้านการจัดการปัญหาทางอ้อม
คะแนนเฉลี่ยด้านการจัดการกับปัญหา เท่ากับ 43.89 เท่ากับ 42.84 (*S.D.* = 6.12) รายละเอียดในตารางที่
(*S.D.* = 6.47) ด้านการจัดการกับอารมณ์ เท่ากับ 25.74 1 และ ตารางที่ 2

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย และระดับของความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง ($n=110$)

คะแนน	ระดับ	ร้อยละ
$M = 50.96$ (<i>S.D.</i> = 13.07, range =23-86, possible range = 20-100)		
< 25	น้อย	0.9
25-42	ปานกลาง	26.4
> 42-62	สูง	54.5
> 62	รุนแรง	18.2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย และช่วงคะแนนที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมการเผชิญ
ความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง ($n=110$)

คะแนน	M	S.D.	range	possible range
โดยรวม	112.46	14.78	71-159	36-180
รายด้าน				
การจัดการกับปัญหา	43.89	6.47	30-64	13-65
การจัดการกับอารมณ์	25.74	5.08	15-39	9-45
การจัดการปัญหาทางอ้อม	42.84	6.12	24-56	14-70

3. ความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญ <.001) และความเครียดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
ความเครียดมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ พฤติกรรมการเผชิญความเครียดทั้งสามด้าน (ตาราง
ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .463$, p ที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรม
การเผชิญความเครียด ($n=110$)

พฤติกรรมการเผชิญความเครียด	r
โดยรวม	.463***
รายด้าน	
การจัดการกับปัญหา	.241*
การจัดการกับอารมณ์	.562***
การจัดการปัญหาทางอ้อม	.397***

***($p < .001$), *($p < .05$)

4. เพศหญิงมีความเครียดสูงกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($M = 56.08, S.D. = 12.13, M = 49.46, S.D. = 13.02$, ตามลำดับ; $t = 2.269, p < .05$) แต่พบว่า ทั้งสองเพศมีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 90 วัน พบว่า มีความเครียดมากกว่าผู้ที่อยู่นานกว่า 90 วัน ($M = 53.67, SD = 12.56$ และ $M = 46.23, SD = 12.74$ ตามลำดับ; $t = 2.976, p < .01$) แต่พฤติกรรมการเผชิญความเครียดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ระดับการศึกษาที่ต่างกัน (ไม่ได้เรียน/ประถมศึกษา/ม.ต้น-ปวช./ม.ปลาย) พบว่า มีความเครียดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) แต่มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดแตกต่างกัน 1 คู่เมื่อทดสอบด้วย LSD post-hoc comparison นั่นคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับม.ต้น-ปวช. มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดต่ำกว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษาระดับประถม ($M = 116.89, SD = 13.84, M = 107.67, SD = 15.60$ ตามลำดับ; $d = -9.217, p < .01$) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

อายุ จำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจฯ และการใช้สารเสพติดที่แตกต่างกัน พบว่า มีความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ อยู่ในระดับสูง ($M = 50.96$) ทั้งนี้อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นวัยรุ่นตอนกลาง ($M = 16.86$ ปี) ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 15-17 ปี วัยนี้จะอยู่ในช่วงที่ก้าวกระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ต้องการค้นหาความต้องการ

ของตนเอง อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย หงุดหงิดบ่อย (WHO, 2011) และอาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี รวมทั้งเป็นกลุ่มที่เข้าข่ายมีพฤติกรรมรุนแรงเมื่อกระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจึงได้เข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ ต้องถูกจำกัดบริเวณและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของชีวิตโดยเฉพาะการสูญเสียอิสรภาพ การต้องเปลี่ยนสภาพแวดล้อมสังคมและที่อยู่อาศัย การที่ต้องถูกแยกห่างออกจากสมาชิกในครอบครัว การต้องอยู่ร่วมกับคนแปลกหน้า ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบของสถานพินิจฯ รวมทั้งการปรับตัวในสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งทำให้เกิดความเครียดสูงได้ (อาภาพรรณ คงสงศ์, 2544) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นชาย (ร้อยละ 77.3) ที่มักจะมีอารมณ์ที่รุนแรง อ่อนไหว และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย (วินัดดา ปิยะศิลป์, 2546) เมื่อต้องถูกจำกัดอิสรภาพ และอยู่ระหว่างการรอคำพิพากษาจากศาลคดีเด็กและเยาวชน ทำให้กลุ่มตัวอย่างประเมินสถานการณ์ในการที่ต้องเข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ เป็นความรู้สึกที่ยุ่งยากและทำให้รู้สึกวุ่นวายมากจนต้องอยู่ในสถานพินิจฯ เป็นระยะเวลานานกว่าจะเสร็จสิ้นคดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lazarus และ Folkman (1984) ที่กล่าวไว้ว่า ระยะเวลาที่มีความรู้สึกกดดันไม่เป็นอิสระมีผลต่อบุคคลมากโดยเฉพาะในช่วงเวลาสั้นๆ จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าเป็นความยุ่งยากและส่งผลให้เกิดความเครียดสูงได้มาก

2. วัยรุ่นในสถานพินิจฯ มีคะแนนการเผชิญความเครียดโดยรวมค่อนข้างสูง ($M = 112.46$) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างนี้ มีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดค่อนข้างมาก และพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดสูงทั้ง 3 ด้าน พบว่า พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับปัญหาที่มีคะแนนสูง

ที่สุด ($M = 43.89$) ทั้งนี้ตามแนวคิดการเผชิญความเครียดของ Lazarus และ Folkman (1984) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อบุคคลเกิดความเครียดบุคคลจะใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดทั้งด้านการจัดการกับปัญหา การจัดการกับอารมณ์ประกอบกัน การเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญด้านใดมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลนั้นเผชิญอยู่หรือบริบทของแต่ละบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดทุกด้าน โดยเลือกใช้การเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับปัญหาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นภาวะเครียดที่บุคคลต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในช่วงระยะเวลาที่ไม่นาน และไม่สามารถปรับตัวได้ในเวลาอันรวดเร็ว บุคคลจะเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับปัญหามากที่สุด

พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ หากำลังใจและความช่วยเหลือจากครอบครัวและเพื่อน (ข้อ 27) ทั้งนี้เมื่อกำลังใจต้องเข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ กลุ่มตัวอย่างเริ่มมีการปรับตัวและเรียนรู้กฎระเบียบของสถานพินิจฯ ตลอดจนเริ่มมีเพื่อนและต้องทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่สถานพินิจฯ ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีการมาเยี่ยมของผู้ปกครอง ทำให้ได้รับการเยียวยาทางด้านจิตใจ กลุ่มตัวอย่างจึงเลือกใช้วิธีการจัดการกับปัญหาในข้อนี้มากที่สุด

พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการปัญหาทางอ้อมมีคะแนนรองลงมา ($M = 42.84$) และพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ ยอมรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น (ข้อ 14) ตามแนวคิดของ Lazarus และ Folkman (1984) อธิบายได้ว่า อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างประเมินสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ว่าเป็นสถานการณ์ที่ไม่สามารถจะควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงได้ ความรู้สึกเครียดยังคงมีอยู่ในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างจึงมีการปรับการรับรู้ปัญหา

ของตนเองโดยการจัดการปัญหาทางอ้อมและยอมรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ตนเองรู้สึกสบายใจขึ้น

พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์มีคะแนนน้อยที่สุด ($M = 25.74$) กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์มากที่สุดคือ เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งเลวร้ายที่สุดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ข้อ 12) ทั้งนี้อธิบายได้ว่าอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นตอนกลาง อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย หงุดหงิดบ่อย (สุชา จันทร์ธอม, 2545) ทำให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าการอยู่ในสถานพินิจฯ มีผลกระทบต่อตนเอง และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนจึงเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์ โดยเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งเลวร้ายที่สุดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อลดความเครียด

3. ความเครียดกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจฯ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .463, p < .001$) และความเครียดมีความสัมพันธ์กับการจัดการกับปัญหา ($r = .241, p < .05$) การจัดการกับอารมณ์ ($r = .562, p < .001$) และการแก้ไขปัญหาทางอ้อม ($r = .397, p < .001$) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความเครียดยิ่งสูงจะยิ่งมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดมาก และก็จะยิ่งมีการใช้พฤติกรรมการจัดการกับปัญหาการจัดการกับอารมณ์ และการแก้ไขปัญหาทางอ้อมมากด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Lazarus และ Folkman (1984) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลประเมินสถานการณ์นั้นว่าเป็นความเครียด บุคคลจะมีการเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับปัญหา ด้านการจัดการกับอารมณ์ ด้านการแก้ไขปัญหาทางอ้อมผสมผสานกัน เพื่อจัดการกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าเมื่อกำลังใจมีความเครียดเกิดขึ้น กลุ่ม

ตัวอย่างจะมีวิธีการจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้น โดยการเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมกับตนเอง และประเมินว่าพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เลือกใช้นั้นสามารถจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อบุคคลเกิดความเครียดและสามารถเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสม ก็จะทำให้ความเครียดนั้นลดลง แต่ถ้าหากบุคคลเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่ไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดความเครียดเพิ่มมากขึ้น (Bronstein, 1991) ซึ่งการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดในรูปแบบต่างๆ อาจจะมีทั้งพฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละบุคคลด้วย และผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า วัยรุ่นที่อยู่ในสถานพินิจ มีความเครียดอยู่ในระดับสูงและมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดมากทั้งสามด้าน

4. วัยรุ่นหญิงมีความเครียด ($M = 56.08$) สูงกว่าวัยรุ่นชาย ($M = 49.46$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.269, p < .05$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมักจะเครียดจากสาเหตุความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (กรมสุขภาพจิต, 2547) เมื่อต้องเข้ามาอยู่ในสถานพินิจ ต้องอยู่ร่วมกับคนแปลกหน้า ในระยะแรกอาจจะยังไม่เกิดความคุ้นเคยกับบุคคลอื่น ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เกิดความเครียดจากการที่ต้องเปลี่ยนสภาพแวดล้อมใหม่ และการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นด้วย นอกจากนี้ยังเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างมาก เช่น การมีประจำเดือน การมีหน้าอก ความรู้สึกรักสวยรักงาม อาจส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความเครียดสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในสถานพินิจน้อยกว่าหรือเท่ากับ 90 วัน ($M = 53.67$) มีความเครียดมากกว่าที่อยู่นานกว่า 90 วัน ($M = 46.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.976, p < .01$) ทั้งนี้เนื่องจาก

การที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานพินิจเป็นเวลานานเกิน 3 เดือน ทำให้มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Bell (1977) ที่ได้กล่าวว่า ระยะเวลาของการเกิดความเครียดเมื่อเวลาผ่านไปบุคคลจะค่อยๆ ปรับตัวได้ และสามารถที่จะเรียนรู้วิธีการปรับตัวที่เหมาะสมตลอดจนมีการเลือกใช้พฤติกรรมการเผชิญปัญหาได้ดีกว่าในระยะแรก นอกจากนี้ การที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานพินิจเป็นระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 90 วันนั้น เป็นช่วงระยะแรกของการที่ต้องถูกจำกัดบริเวณและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ อยู่ในระยะเริ่มของการปรับตัว ตลอดจนต้องหาวิธีการที่จะเผชิญกับปัญหาที่จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมและเป็นสถานการณ์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน คือ ไม่ได้เรียน ประถมศึกษา ม.ต้น- ปวช. และ ม.ปลาย พบว่า มีความเครียดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) แต่มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดแตกต่างกัน 1 คู่ คือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับ ม.ต้น-ปวช. มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ($M = 116.89, M = 107.67; d = -9.217, p < .01$) ทั้งนี้เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงกว่า ทำให้บุคคลนั้นมีการคิดวิเคราะห์สามารถเข้าใจปัญหาต่างๆ ได้ดี สามารถนำความรู้และทักษะในการแก้ปัญหามาใช้ มีทักษะในการแสวงหาข้อมูล การใช้แหล่งประโยชน์ต่างๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า (หงส์ บันเทิงสุข, 2553) ส่วนวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษา ม.ปลาย แต่มีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการศึกษาระดับอื่น อธิบายได้ว่า วัยรุ่นที่จบม.ปลาย (4 คน) เข้ามาอยู่ในสถานพินิจ ในวันแรกๆ อาจจะยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ จึงมีพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในสถานพินิจนี้ ยังไม่ดี จึงไม่พบความแตกต่างส่วนนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งต่อไปควรกำหนดระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ ให้เป็นตัวแปรควบคุม เนื่องจากมีผลต่อความเครียด รวมทั้งศึกษาตัวแปรที่อาจมีความเกี่ยวข้องอื่นๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มเพื่อน ลักษณะที่อยู่และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. พยาบาลหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพวัยรุ่นที่อยู่ในสถานพินิจฯ ควรจัดกิจกรรมหรือโปรแกรมต่างๆ ในสถานพินิจฯ เพื่อลดความเครียด และส่งเสริมให้มีการเลือกใช้พฤติกรรมกรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสม

3. ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการบริหารสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งพยาบาลเด็กและวัยรุ่นและพยาบาลที่ดูแลสุขภาพจิตวัยรุ่น ควรร่วมกันเสนอแนวทางจัดการ หรือปรับแผนนโยบายกำหนดการอบรมและโปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ส่งเสริมการลดความเครียด และการเลือกใช้พฤติกรรมกรมการเผชิญความเครียดที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2552). สถิติจำนวนเด็กและเยาวชน. วันที่ค้นข้อมูล 10 ตุลาคม 2553, เข้าถึงได้จาก <http://www2.djop.moj.go.th/djopintranet/weekstat/index.php?page=old>

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2547). รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องเพศพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้การปรึกษา.

วินัดดา ปิยะศิลป์. (2546). *ครอบครัวกับวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว.

สราวุธ สอนสนาม. (2548). *มูลเหตุจูงใจใน*

การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุชา จันทร์เอม. (2545). *จิตวิทยาเด็กเกร*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุวัฒน์ มหัตถ์นรินทร์กุล, วนิดา พุ่มไพศาลชัย และ พิมพ์มาศ ตาปัญญา. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดความเครียดสวนปรุง*. เชียงใหม่: โรงพยาบาลสวนปรุง.

หงส์ บันเทิงสุข. (2553). ความเครียดและภาวะสุขภาพจิตของของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี ปีการศึกษา 2552. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง กำลังคนด้านสุขภาพกับบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ 2-4 มิถุนายน 2553* (หน้า 1-7). กรุงเทพฯ: อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อากาศพรหม คงสงศ์. (2544). *การศึกษาภาวะสุขภาพจิตเด็ก และเยาวชนผู้กระทำผิด กรณีศึกษาสถานฝึกอบรม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ศูนย์สุขภาพจิต, จังหวัดขอนแก่น*.

Bartlett, J. E. II, Kotrlík, J. W., & Higgins, C. C. (2001). Organizational research: Determining appropriate sample size in survey research. *Information Technology, Learning, and Performance Journal*, 19 (1). 43-50.

Bell, J. M. (1977). Stressful life event and method in mental illness and wellness behavior. *Nursing Research*, 26, 136-139.

Bronstein, K. S. (1991). Psychosocial components in stroke: Implications for adapta-

tion. *Nursing Clinics of America*, 26(4),1007-1017.

Jalowice, A. (1988). Confirmatory factor analysis of the Jalowice coping scale. In Waltz C. F., & Strickland, L. (Eds.), *Nursing measurement client outcomes*, (pp. 287-377). New York: Springer.

Lazarus, R., & Folkman, S. (1984). *Stress, appraisal, and coping*. New York: Springer.

Santrock, J. W. (2001). *Adolescence*. (8th ed.). New York: McGraw Hill.

Selye, H. (1978). *The stress of life*. New York: McGraw Hill.

World Health Organization [WHO], (2011) *Child and adolescent health and development*. Retrieved June 4, 2011, from http://www.who.int/child_adolescent_health/news/archive/2011/01_06_2011/en/index.html

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University